

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 8C/23/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8224201000
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Tvrđíková
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2024:8224201000.1

Uznesenie

8C/23/2024

Okresný súd Bardejov v spore žalobkyne: A. B., nar. 03. 04. 1971, bytom C. A. XXX/X, XXX XX A., zastúpená JUDr. Ing. Adriánom Cupákom, advokátom so sídlom Dr. Goldbergera 249/1, 089 01 Svidník, IČO: 40 803 350, proti žalovanému: A. B., nar. 06. 08. 1969, bytom C. A. XXX/X, XXX XX A., o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

8C/23/2024

N a r i a d' u j e neodkladné opatrenie v tomto znení:

I. Z a k a z u j e žalovanému vstup do nehnuteľnosti nachádzajúcej sa v obci Svidník: byt vo vchode D. 7, číslo B. XX, E. X. F. B. G. A. D. XXX, nachádzajúci sa na ulici C. A. XXX/X, XXX XX A., zapísaný na liste vlastníctva č. XXXX pre obec A., k. ú. A., okres Svidník, evidované Okresným úradom Svidník, katastrálny odbor.

II. Z a k a z u j e žalovanému priblížiť sa k žalobkyni na vzdialenosť menšiu ako 10 metrov s tým, že pokiaľ by strany sporu boli spoločne predvolaní na procesné úkony súdu v priestoroch budovy súdu alebo na akékoľvek iné procesné úkony orgánov činných v trestnom konaní alebo iných orgánov verejnej moci v priestoroch nimi určených, sa na dobu vykonávania jednotlivých procesných úkonov tento zákaz nevzťahuje.

III. Žalobkyňa je p o v i n á do 30 dní od právoplatnosti neodkladného opatrenia podať na súd návrh na rozvod manželstva.

IV. P o u č u j e žalovaného, že môže podať žalobu voči žalobkyni na ochranu svojich vlastníckych či užívacích práv k danej nehnuteľnosti a toto neodkladné opatrenie na návrh niektorej z procesných strán môže súd zrušiť v prípade, že odpadnú dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

V. Žalovaný je p o v i n ť nahradiť žalobkyni trovy konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto uznesenia.

odôvodnenie:

8C/23/2024

Odôvodnenie

1. Žalobkyňa sa neodkladným opatrením domáha nariadenia neodkladného opatrenia, aby súd žalovanému nariadil, aby nevstupoval do bytu, v ktorom spolu bývali a aby sa k nej nepriblížil, a to na vzdialenosť menšiu ako 10 metrov.

2. Žalobkyňa v návrhu uviedla, že so žalovaným sú manželia, v súčasnosti bývajú s manželom (žalovaným) v byte vo Svidníku na adrese C. A. XXX/X. Byt previedli do podielového spoluvlastníctva (každá po 1) na základe darovacej zmluvy dvom dcéram. Manžel je invalidný dôchodca. Dlhšiu dobu ju fyzicky a psychicky týra. Začalo sa to začiatkom roka 2023, kedy musela utekať z bytu, keď manžel prišiel domov pod vplyvom alkoholu. Často sa musela zamykať v detskej izbe, aby sa k nej nedostal. V októbri 2023 ju fyzicky napadol, udrel ju asi šesťkrát do hlavy, keď sedela v kresle. Neskôr v tento deň ju udrel aj päťou do tváre. Keďže mala bolesti hlavy, bola aj na CT vyšetrení. Ošetrojúcemu lekárovi nepovedala dôvod svojich zdravotných problémov. Z vyšetrenia vyplýva, že mala viacero diagnóz vrátane bolesti v hrudnej časti chrbtice, syndrómu karpálneho tunela na ľavej strane, sekundárnej bolesti v dolnej časti chrbtice s ischiagliou a adhezívnu kapsulitídu (zamrznuté rameno) tiež na ľavej strane. V mesiaci november 2023 bola aj na polícii, ktorá správanie manžela predbežne právne kvalifikovala ako priestupok proti občianskemu spolunažívaniu. Asi pred mesiacom sa stal ďalší incident, o ktorom má vedomosť aj jej neter A. D.. Okolo 10.30 hod. večer jej volala, aby prišla k nim pod balkón, aby jej hodila kľúče od vchodových dverí do bytu. Vstup na balkón je z detskej izby, kde bola zamknutá. Keď hodila kľúče od bytu neteri, tá následne odomkla dvere bytu, aby mohla ujsť z bytu. Keď takto utečie z bytu alebo keď pre istotu vôbec nejde domov (manžel je v tom čase zjavne pod vplyvom alkoholu, čo zistí z jeho hlasu, keď jej telefonuje) prespáva u svojho synovca H. I.. Posledný incident sa stal v stredu 27. 03. 2024. V tento deň jej žalovaný opakovane volal do práce. Doobeda bol na vyšetrení u urológa. V poobedňajších hodinách keď jej volal, už bol zjavne pod vplyvom alkoholu. Povedal, nech si zbalí veci a vypadne z bytu. Okolo 15.30 hod. prišla domov z práce. Manžel nebol doma. Následne jej volal a povedal nech odíde z domu, lebo keď sa znova zamkne v detskej izbe, tak ju podpáli. Bála sa, pripravila si veci, keby zasa musela utiecť z bytu preč. Preventívne zavolala na políciu, aby im oznámila uvedené skutočnosti. Následne v krátkom čase jej volal manžel a už bol pred bytovým domom. Opätovne zavolala na políciu a oznámila im, že manžel už ide domov a zasa sa vyhráža, že podpáli byt, resp. detskú izbu. Manžel prišiel domov a v krátkom čase prišli aj policajti. Vošli do bytu a odvedli ho na výsluch. Od toho času manžel nebol doma a podľa jej zistení bol vzatý do väzby. Bolo jej doručené upovedomenie o začatí trestného stíhania, že dňa 27. 03. 2024 poverený príslušník PZ, Obvodného oddelenia Policajného zboru Svidník, odboru poriadkovej polície, Okresného riaditeľstva Policajného zboru vo Svidníku uznesením ČVS: ORP-86/SK-SK-2023 podľa § 199 ods. 1 Trestného poriadku začal trestné stíhanie pre prečin nebezpečné vyhrážanie § 360 ods. 1 Trestného zákona.

3. Súd z upovedomenia okresného riaditeľstva policajného zboru vo Svidníku o začatí trestného stíhania zo dňa 27. 03. 2024 zistil, že poverený príslušník Obvodného oddelenia Policajného zboru Svidník, odboru poriadkovej polície, Okresného riaditeľstva Policajného zboru vo Svidníku uznesením ČVS: ORP-86/SK-SK-2023 podľa § 199 ods. 1 Trestného poriadku začal trestné stíhanie pre prečin nebezpečné vyhrážanie podľa § 360 ods. 1 Trestného zákona.

4. Z lustrácie v Registri obyvateľov Slovenskej republiky vyplýva, že žalobkyňa a žalovaný majú nahlásení trvalý pobyt na ulici Gen. Svobodu 683/7 vo Svidníku.

5. Súd lustráciou v súdnom manažmente zistil, že na Okresnom súde Bardejov pod sp. zn. 0T/35/2024 bola voči žalovanému podaná obžaloba pre prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1 Trestného zákona.

6. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

7. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

8. Podľa § 325 ods. 2 písm. e), g) a h) CSP, neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby nevstupovala dočasne do domu alebo bytu, v ktorom býva osoba, vo vzťahu ku ktorej je dôvodne podozrivá z násillia, písomne, telefonicky, elektronickou komunikáciou alebo inými prostriedkami úplne alebo čiastočne nekontaktovala osobu, ktorej telesná integrita alebo duševná integrita môže byť takým

konaním ohrozená a aby sa na určenú vzdialenosť nepribližovala alebo iba obmedzene približovala k osobe, ktorej telesná integrita alebo duševná integrita môže byť jej konaním ohrozená.

9. Podľa § 328 ods. 2 CSP, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do 30 dní od doručenia návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý spĺňa náležitosti podľa § 326. O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 2 písm. e) rozhodne súd do 24 hodín od doručenia návrhu.

10. Podľa § 329 ods. 1 prvej vety CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

11. Podľa § 330 ods. 2 CSP, ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej.

12. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

13. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

14. Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

15. Neodkladné opatrenie je možné nariadiť z dvoch dôvodov - jedným je bezodkladná úprava právnych pomerov a druhým je potreba zamedziť zmareniu exekúcie. Z charakteru neodkladných opatrení vyplýva, že pri ich nariadovaní prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení. Súd sa obmedzí len na osvedčenie najzakladanejších skutočností, z ktorých možno vyvodiť nutnosť úpravy pomerov, pričom miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia. Tieto skutočnosti pritom musia byť takého charakteru, že ak by k úprave pomerov nedošlo, mohlo by dôjsť k nezvratiteľnému následku alebo k stavu, ktorý by bol zvrátiteľný len s neprímeraným úsilím a nákladmi, resp. s veľkými ťažkosťami. Z charakteru neodkladného opatrenia i z úpravy postupu súdu pri rozhodovaní vyplýva, že pred jeho nariadením nemusí súd zisťovať všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a pri ich zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený na dokazovanie. Aj v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia však súd skúma splnenie podmienky vecnej legitímácie, ktorou vo všeobecnosti v civilnom konaní rozumieme oprávnenie alebo povinnosť strany vyplývajúce z hmotného práva. Vecnú legitímáciu má ten, komu svedčí stav z hmotného práva, teda kto je nositeľom subjektívneho práva (aktívna vecná legitímácia) alebo nositeľom subjektívnej povinnosti vyplývajúcej z hmotného práva (pasívna vecná legitímácia), o ktorých sa v konaní rozhoduje. Súd návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovie len vtedy, ak návrh podáva osoba, ktorá je nositeľom subjektívneho práva, a keď návrh smeruje proti osobe, ktorá je nositeľom subjektívnej povinnosti. Je taktiež nutné, aby strana sporu domáhajúca sa nariadenia neodkladného opatrenia osvedčila dôvody na jeho nariadenie, t. j. potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu ohrozenia exekúcie, ako aj dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana. Vyhovenie návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nemôže byť postavené len na domnienkach či úvahách o možnej ujme na právach navrhovateľa. Pri rozhodovaní o nariadení neodkladného opatrenia je súd viazaný návrhom, pričom však musí starostlivo zvážiť najmä rozsah navrhovaných obmedzení. Povinnosť niečo vykonať, niečoho sa zdržať alebo niečo znášať uloží vždy len takým spôsobom, aby neprímerane nenarušil hospodárske funkcie strany, voči ktorej neodkladné opatrenie smeruje. Dôkazné bremeno resp. bremeno osvedčenia spočíva výlučne na navrhovateľovi neodkladného opatrenia. Preukázanie alebo aspoň osvedčenie skutočností odôvodňujúcich nariadenie neodkladného opatrenia posudzuje súd len podľa obsahu návrhu a k nemu pripojených listín.

16. Súd nariadi neodkladné opatrenie vtedy, ak pre jeho nariadenie sú naplnené predpoklady uvedené vo vyššie citovaných ustanoveniach, pričom sa kladie dôraz na zabezpečenie rýchlej a účinnej ochrany ohrozených práv, a to aj na úkor zistenia skutočného stavu, keďže súd rozhoduje iba na základe tvrdení v samotnom návrhu a obsahu pripojených listín doložených navrhovateľom neodkladného opatrenia.

17. Aplikácia neodkladného opatrenia v zmysle § 325 ods. 2 písm. e/, g/ i h/ CSP je aktuálnym a účinným prostriedkom preventívneho riešenia problematiky násillia. Násillie možno vo všeobecnosti

definovať ako úmyselné použitie fyzickej sily alebo moci, buď len pravdepodobne ohrozené alebo skutočné, proti osobe alebo proti určitej skupine alebo spoločenstvu, ktoré buď má za následok alebo má vysokú pravdepodobnosť následku poranenia, psychickej škody a podobne. Násilie znamená najčastejšie označenie jednorazového fyzického útoku, resp. postupu, pri ktorom človek spôsobuje ujmu druhému človeku. Iná charakteristika násilia hovorí o akýchkoľvek útokoch, vrátane zanedbávania, ktoré ovplyvňujú život, fyzickú a psychickú integritu alebo slobodu jednotlivca, alebo poškodzujú rozvoj jeho osobnosti. Neodmysliteľnou kategóriou násilia je bolesť a hrozba bolesti (viď napr. uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5MCdo10/2012).

18. V danom prípade žalobkyňa navrhuje, aby súd žalovanému zakázal vstup do bytu, kde ako manželia spoločne žijú a kde majú súčasne aj nahlásený trvalý pobyt a aby sa k nej nepriblížil, a to na vzdialenosť menšiu ako 10 metrov z dôvodu, že má obavy o svoj a o život a zdravie. V prospech skutkových tvrdení žalobkyne svedčí skutočnosť, že na Okresnom súde Bardejov pod sp. zn. OT/35/2024 bola voči žalovanému podaná obžaloba pre prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1 Trestného zákona, ktorého sa dopustil voči žalobkyni. Tieto skutočnosti vedú súd k záveru o potrebe nariadenia navrhovaného neodkladného opatrenia. Súd nariadil neodkladné opatrenie z dôvodu, aby zabránil akejkoľvek forme násilia (fyzické násilie, obťažovanie, prenasledovanie, zastrašovanie alebo iné formy priameho a nepriameho nátlaku) žalovaného voči žalobkyni, prípadnému útoku žalovaného voči žalobkyni, ktorý je vzhľadom na žalobkyňou opísané doterajšie správanie sa žalovaného možné očakávať. V tejto súvislosti súd uvádza, že právo na ochranu života a zdravia žalobkyne, ktoré je násilníkom ohrozované, má absolútnu povahu. Obmedzenie práv žalovaného nariadeným neodkladným opatrením vychádza z úvahy, že pri strete základných ľudských práv (právo na ochranu života a zdravia, nedotknuteľnosť osoby a jej súkromia, právo na ochranu pred neoprávneným zásahom do súkromného a rodinného života) je potrebné právo násilníka obmedziť, pretože súd považuje právo žalobkyne na ochranu života a zdravia za prioritné.

19. Pred nariadením neodkladného opatrenia preto postačuje, ak je osvedčené dôvodné podozrenie z násilia. Osvedčenie dôvodného podozrenia z násilia znamená, že súd pomocou ponúknutých dôkazných prostriedkov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti (teda nie všetky rozhodujúce), pričom postačuje, že osvedčená skutočnosť sa mu vzhľadom na všetky okolnosti javí ako nanajvýš pravdepodobná.

20. Žalobkyňa svojimi tvrdeniami a predloženými listinnými dôkazmi podľa názoru súdu dostatočne osvedčila dôvodnosť a trvanie nároku. Preukázané násilné správanie zo strany žalovaného nepochybne dostatočne osvedčuje potrebu nariadiť neodkladné opatrenie, ktorým bude žalobkyňa a maloleté deti preventívne chránené tým, že žalovaný nemôže vstupovať do domu, v ktorom žalobkyňa a maloleté deti bývajú. Z uvedených dôvodov súd dospel k záveru, že návrh žalobkyne na vydanie neodkladného opatrenia voči žalovanému v navrhovanom znení je dôvodný, preto žalovanému zakázal vstup do bytu, kde spoločne so žalobkyňou bývajú.

21. Súčasne z vyššie uvedených dôvodov súd zakázal žalovanému priblížiť sa k žalobkyni na vzdialenosť menšiu ako 10 metrov. Túto vzdialenosť súd považoval za dostatočnú, pričom týmto súd poskytne žalobkyni a ich maloletým deťom ochranu pred možným budúcim negatívnym konaním zo strany žalovaného a žalovanému zároveň za predpokladu rešpektovania zákazu nariadeného týmto neodkladným opatrením nijaká ujma nevznikne. Vzdialenosť zákazu priblíženia sa je podľa názoru súdu dostačujúca na prevenciu ďalších prípadných útokov žalovaného a zároveň neprímerane neobmedzuje slobodu jeho pohybu. Toto obmedzenie sa nevzťahuje na situácie, keď žalobkyňa dá súhlas na to, aby sa žalovaný priblížil aj na bližšiu vzdialenosť a rovnako sa nevzťahuje na situácie, keď sa má žalobkyňa a žalovaný ocitnúť spolu v budove súdu alebo iného orgánu verejnej moci.

22. Súd v zmysle § 337 CSP poučil žalovaného, že môže podať žalobu voči žalobkyni na ochranu svojich vlastníckych či užívateľských práv k danej nehnuteľnosti a toto neodkladné opatrenie na návrh niektorej z procesných strán môže súd zrušiť v prípade, že odpadnú dôvody, pre ktoré bolo nariadené. Súčasne súd zaviazal aj žalobkyňu, aby v lehote 30 dní od právoplatnosti tohto neodkladného opatrenia podala na súd návrh na rozvod.

23. O trovách konania súd rozhodol v zmysle ustanovenia § 255 ods. 1 CSP podľa pomeru úspechu vo veci. Keďže súd návrhu žalobkyne na nariadenie neodkladného opatrenia v celom rozsahu vyhovel a teda žalobkyňa mala v predmetnej veci plný úspech, súd v danom prípade žalobkyni priznal nárok na

náhradu trov konania vo výške 100 % voči žalovanému. O výške náhrady trov konania rozhodne súd v zmysle § 256 ods. 2 CSP po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením.

Poučenie:

8C/23/2024

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu je prípustné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne prostredníctvom Okresného súdu Bardejov na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní musí byť uvedené, ktorému súdu je určené, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, kto ho robí – odvolateľ, ktorej veci sa týka, v akom rozsah odvolateľ rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie musí byť podpísané. Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a príloh tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Inak súd zhotoví kópie na trovy odvolateľa.

Odvolanie možno odôvodniť (odvolacie dôvody) len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Vo Svidníku dňa 09. 04. 2024

JUDr. Mária Tvrdíková

s u d k y ň a